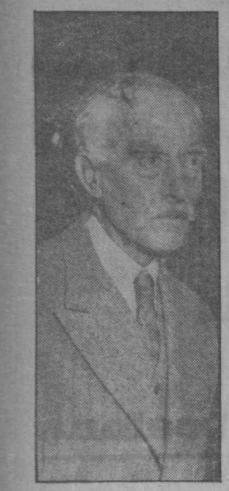
La Vella Guàrdia i l'Estatut

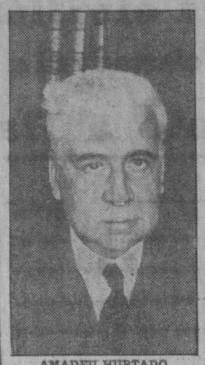
FRANCESC MACIA

La "vella guàrdia" —vella guàrdia d'anys, no pas d'esperit i d'intel·ligència— acaba de demostrar plenament, en aquesta setmana històrica que acabem de viure, com és de viva i d'eficaç la seva intervenció activa en la vida política de Catalunya. No és de la vella guàrdia, no és d'aquests homes que es diuen Jaume Carner, Amadeu Hurtado, Pere Coromines, la part menor en la victòria esclatant de l'Estatut de Catalunya.

Les magnífiques conferències públiques que han donat a l'Ateneu Barcelonès són veritables documents històrics que han fixat, en forma definitiva, molts aspectes d'aquesta magna Carta catalana que s'han donat les democràcies del nostre poble.

Carner, Hurtado, Coromines... Noms illustres, lligats a un passat d'austera dignitat republicana i a un present plenòric de possibilitats immediates. Algú —no sabem per què— ha pogut parlar, en comentar la feina d'aquests homes, de guàrdia vella, de guàrdia fracassada, de guàrdia inservible. Qui ha dit això, si s'ha dit, no parla amb serenitat ni, sobretot, amb justícia. Si aquests homes —que van prendre part en la redacció de l'Estatut, mereixen o no la confiança del poble, els resultats d'ahir ho diuen amb una eloqüència superior a totes les paraules.

Una vegada més, el President Macià ha sabut valorar exactament les

AMADEU HURTADO

valors més fines de la terra catalana. Al costat dels joves —esperança molts, realitat alguns— fer un posat la vella guàrdia. Hi ha posat Carner, Hurtado, Coromines, intel·ligència capacitada per als greus problemes tècnics plantejats, experiència i ponderació —apresa en la lluita viva—, per als apremiants imperatius polítics, que no tenen espera.

Després del triomf esclatant de l'Estatut de Catalunya, LA RAMBLA s'honora una vegada més saludant els homes de la "vella guàrdia", dels quals espera encara labor eficaç, extraordinàriament, en la tasca de construir la nova Catalunya liberal.

Catalunya i l'Estatut

Després de la jornada triomfal d'ahir. -- L'entusiasme del poble autèntic. Els vots del homes i les signatures de les dones. -- Prat de la Riba i el referèndum. -- Els germans d'Ibèria

A la campanya intensa realitzada durant la setmana passada per tots els indrets de Catalunya, va seguir la jornada triomfal d'ahir. El referèndum de l'Estatut ha estat un èxit sorrollós del poble de Catalunya i una resposta eloqüentíssima a la campanya egoista, mercantilista i antipatriòtica de les anomenades "Entidades Económicas" de Barcelona que d'una manera sorda i seguint la tradició—recordeu aquells missatges d'adhesió als homes de la dictadura—han fet campanya contra l'Estatut, negant tota confiança als homes de Catalunya i demanant d'una manera impúdica, servil i provinciana la protecció del Govern Central.

Contra aquests ciutadans—indignes de dir-se'n—el poble de Catalunya —el veritable POBLE de Catalunya— ha reaccionat com calia.

Que si algú encara té als ulls una [beina,
que qualsevol que es llevés fent el sord
duria una marca pintada a l'esquena
amb quatre lletres que diguin que és [bort.

Això deia ahir Josep Maria de Segarra, i això hem de repetir avui referint-nos a aquests enemics embosats de Catalunya que no tan solament no tenen confiança en els homes de Catalunya, sinó que persisteixen, amb una tossuderia sospitosa, amb els rètols en castellà, com si a Catalunya no hagués passat res del temps de la Barrera, Anido i Milans del Bosch ençà.

Contra aquesta gent, el poble —el Poble amb majúscula—va votar ahir l'Estatut. Homes i dones—dones i homes—van votar per la llibertat de Catalunya. I els carrers de la ciutat van vibrar d'entusiasme—l'entusiasme del poble autèntic—mentre els enemics embosats de Catalunya—aquest sector irònicament conegut per "forces vives"—era batut d'una manera aplanadora, contundent, definitiva.

EL REFERENDUM

Catalunya ha d'estar satisfeta del comportament de's seus fills. I dic fills vol dir, naturalment, fills i filles, homes i dones, joves i vells, i n'ha d'estar—n'està—de l'actitud d'aquesta milera de germans d'Ibèria no catalans que manifestaren d'una manera emocionant, cordial, comprensiva, llur confiança en aquells homes de Catalunya que un reduit nombre de catalans els ha negat.

Contra l'actitud d'aquests catalans homenatjadors de Martínez Anido i Barrera, Milans del Bosch i Primo de Rivera, l'actitud de's ciutadans de Catalunya no catalans és prou eloqüent. Nosaltres, que respectem, admirem i estimem la llengua d'aquests germans d'Ibèria, comprensius i liberals, blasmem els rètols d'aquestes botigues barcelonines que, després d'un referèndum com el d'ahir, segueixen rebutjant la llengua pròpia. No pas per intransigència ni per odi, sinó per dignitat, per repugnància instintiva al servilisme.

Catalunya va dir, unànimement, que sí, i la data d'ahir—2 d'agost de 1931 —assenyala el començament d'una nova època—època de llibertat—a la història de Catalunya, de la Catalunya que seguirà endavant, pesi a qui pesi, i encara que la llima arribi a valer cent pessetes; contra els rètols en castellà, contra tot els documents de forces més o menys vives haguts i per haver i contra aquests cinc-cents vots contraris a l'Estatut emesos al districte quart—aristocràtic i burgès—de la ciutat de Barcelona.

LA ORNADA D'AHIR

Tot Catalunya va mobilitzar-se. Tot Catalunya va posar-se en peu. Davant les urnes, els homes; davant els plecs de signatures, les dones. En molts pobles, en molts, no va quedar un sol habitant sense votar l'Estatut. Homes i dones. Moltes dones, moltes, més encara...

El pesombre de l'estiuejant que no va venir a votar l'Estatut ("Quelus")

A la ciutat, a Barcelona, les taules del Comitè Femení, es van veure durant les hores assenyalades per a signar, extraordinàriament concorregudes. La votació de les dones constitul la gran sorpresa—la agradabilíssima sorpresa—de la jornada d'ahir. En tres mesos (després de vuit anys d'abstinència) hem vist funcionar per tercera vegada els collegis electorals, i aquella emoció de les eleccions del 12 d'abril no va reflectir-se d'una manera tan intensa com aleshores, potser perquè ahir la batalla ja estava guanyada en el cor de tots els electors. Hi hagué, en canvi, emoció—una emoció viva i constant—davant les taules en les quals les dones catalanes anaven a posar el SI, un SI entusiàstic, rebotut, vibrant "com una casa". Dones joves i dones d'anys; altes i baixes; primes i grosses, les dones de Catalunya refrendaren l'Estatut perquè hi veien—hi veuen—la llibertat de la Pàtria i perquè així ho volia l'Avi. I signaven—i feien signar—amb un entusiasme inèdit fins ara, que cal tenir en compte en endavant. De bon matí, les dones feineres dosaren llur vot. Als mercats, moltes venedores, moltes, abandonaren les balances i les eines de tallar i tingueren cinc minuts—aquells cinc minuts de l'àngel de l'Apa—per anar a votar l'Estatut. D'altres dones, amb el cistell sota el braç, feien cua pacientment, esperant el moment d'estampar la signatura.

Mai—cem en aquesta ocasió—podem dir que Catalunya va redreçar-se, eloar de la seva llibertat. Mai—com ahir—Catalunya no havia sentit una emoció semblant. Emoció cívil d'un poble que vol ésser lliure i que vol que en sàpiin tots els pobles.

Ni un incident, ni el més petit fet desagradable. La jornada fou espléndida per tots conceptes. L'aniversari de la mort de Prat de la Riba, el primer President de la Mancomunitat, no podia ésser contemplat d'una manera més adient, d'una manera més digna.

EL POBLE

El poble va votar no pas atret per la propaganda —sempre necessària— dels dies anteriors. El poble va votar seguint un imperatiu de la consciència. En un collegi vaig presentar-se un obrer—vestit molt modestament—amb el SI a la mà.

—No sou a les llistes—li digueren —no podeu votar.

—Ja ho sé. Però sóc català, no tinc recursos per anar al meu poble, i jo vull votar.

—Ho sentim, amic, però la llei...

L'obrer va rendir-se davant l'apel·lació a la llei. I se'n va anar trist, cap-cot, desolat.

En ésser a la porta, espurnejant-li els ulls, amb la papereta a la mà, es va aturar al llindar de la porta. De sobte, aquella papereta, amb aquell SI, s'desvingué per a ell, una bandera. L'alxecà enlaire, tan enlair com li fou possible, i va cridar:

—Visca Catalunya!

Els ciutadans que el sentiren, van contestar el visca, i l'home que no podia votar, va marxar una mica —una mica només— aconhortat.

ELS GERMANS D'IBERIA

La taula installada a la Rambla de Canaletes, destinada a recollir signatures dels nostres germans d'Ibèria, es va veure tothora concorreguidíssima. Milers i milers de ciutadans —la majoria, la immensa majoria obrers— signaren en els plecs de simpatia al President Macià, que eren de simpatia a Catalunya. Si En Roya Villanova o l'Unamuno ho haguessin viat, s'haurien mort del disgust.

A mitja tarda, quan la nova esperada del triomf de l'Estatut ja era una cosa real, una cosa que es paipava i que havia pres forma en uns xiulets que anàvem pujant a les pissarres de la nostra redacció, un grup de bascos fou aclamat pel públic. Saludaren la multitud des del nostre balcó — el balcó de les grans emocions ciutadanes — i llur bandera nacional, lligada a la nostra, va voleiar i fou aclamada amb delirant entusiasme.

Nosaltres — digueren els germans de Biscònia — ho esperem tot de Catalunya.

I el poble de Catalunya victorejà Euzkadi amb el mateix entusiasme que moments abans i moments després cridava: Visca Catalunya!

Perquè victorejar Catalunya no és un crit de guerra, sinó un crit de pau; perquè victorejar Catalunya — i això ho saben aquests milers i milers de no catalans que s'han adherit a l'Estatut — és victorejar la llibertat.

Perquè Catalunya — com deia Segarra ahir mateix — ha sabut mostrar-se com és: "ben nua i ben viva davant de totes les terres del món".

L. AYMAMI I BAUDINA

LA VOTACIO A CATALUNYA

PRIMERS RESULTATS PER TELEFON

	Cens	Sí	No	Blanc
Mora		599	0	0
Santa Maria Palautordera		409	2	0
Sant Vicenç de Llavaneres		170	3	0
Arenys de Mar		1394	0	0
Ulldecona		1824	0	0
Castelltersol		385	0	0
Arbúcies		928	8	1
Canovelles		133	0	0
Cardedeu		575	0	0
Sant Feliu de Codines		697	2	0
Polinyà		110	0	0
Vallirana		326	0	0
Reus		8018	34	0
Santa Margarida i Monjos		584	0	0
Premià de Mar		845	1	2
Vic		3761	11	9
Santa Maria de Cervelló		332	0	0
Sant Quintí Mediona		439	0	0
Mollet		1394	0	0
Montornés		323	0	0
Sant Quirze Terrassa		238	0	0
Roda		699	1	1
Malla		125	0	0
Villalleons		47	3	0
Sant Julià Vilatorta		267	0	0
Santa Eugènia de Berga		123	0	0
Masies Sant Hipòlit Voltregà		454	8	4
Masies de Roda		139	0	0
Manlleu		1518	1	1
Cànoves i Samalus		174	0	0
Llissa de Vall		151	0	0
Aiguafreda		191	0	0
Sant Antoni de Vilanova i Vilamajor		309	0	0
Pigpelat		164	0	0
Martorell		1238	0	0
Llinà		514	0	0
La Garriga		781	0	0
Tarragona		8179	53	12
Cervera		1300	0	0
Rubí	1935	1529	0	3
Malgrat	1268	1100	2	1
Sant Baudili Llobregat	1800	1668	0	0
Lloret de Mar	841	790	1	0
Taradell	578	504	1	0
Sant Pol de Mar	462	418	2	1
Granollers	3720	3575	2	0
Les Franqueses	560	488	0	0
L'Ametlla	248	138	0	0
Montmeló	253	203	0	0
Sardanyola	718	634	0	1
Pallejà	300	256	0	0
Centelles	696	656	0	0
Balenyà	234	210	0	0
Sabadell	13560	11344	29	0
Palamós	1593	1225	11	5
Sant Pau de Segúries	172	164	0	0
Vilafranca del Penedès	2745	2306	10	0
Font de Molins	148	136	0	0
Sant Sadurní de Noia	1156	1090	0	0
Terrades	180	122	0	0
Borrassà	228	213	0	0
Viladrau	288	248	0	0
Anglès	750	595	0	0
Sellera (La)	421	380	0	0
Llagostera	1314	1005	0	0
Breil	168	70	0	4
Seva	314	242	0	1
Oristà	415	376	0	0
Riudeperes	212	197	0	0
Folgaroles	254	251	0	0
Sant Hipòlit de Voltregà	500	428	0	1
Bonastre	202	192	0	0
Calafell	550	506	0	0
Arbós	517	447	0	0
Vendrell	1289	1145	1	0
Canet de Mar	1100	840	3	2
Sant Pere de Riudevitlles	474	410	0	0
Masnou	1235	969	0	0
Palafolls	312	240	0	0
Esplugues de Llobregat	904	842	0	0
Monistrol	1463	1203	6	0
Sarreal	563	466	0	0
Solivella	468	388	0	0
Blancafort	305	293	0	0

	Cens	Sí	No	Blanc
Conesa	147	140	0	0
Savallà	94	78	0	0
Alforja	568	477	0	0
Borges del Camp	388	281	0	0
Castellvell	209	146	10	0
Irles (Les)	40	37	0	0
Riudecols	307	209	0	0
Cambrils	1062	909	0	0
Botarell	134	116	0	0
Monroig	755	694	0	0
Riudoms	1022	858	0	0
Vinyols	188	160	0	0
Sant Feliu de Llobregat	2318	1623	8	0
Martorelles de Dalt	113	102	0	0
Sant Pere de Vilamajor	211	191	0	0
Parets	493	378	0	0
Caldes de Montbui	1300	1175	5	0
Vilanova i Geltrú	5000	4225	2	0
Cubelles	222	184	1	0
Canyelles	154	140	1	0
Castellet i Gornal	317	189	0	0
Sitges	1366	1366	17	0
Sant Pere Ribes	588	386	0	0
Olesa de Bonesvalls	164	142	0	0
Olivelles	90	67	0	0
Sant Celoni	1277	779	1	0
Santa Coloma de Queralt	1014	923	0	0
Mataró	7115	5723	35	14
Llavaneres	444	506	8	1
Abrera	264	235	0	0
Sant Pere Torelló	520	504	0	0
La Bisbal - Totalitat Districte		13011	31	0
Bagur		342	0	0
Calonge		679	0	0
Casavells		82	0	0
Castell d'Empordà	99	38	0	0
Castell d'Aro	43	380	1	0
Corsà	392	160	0	0
Crullles	247	181	0	0
Fontanilles	67	64	0	0
Fonteta	129	120	0	0
Foixà	197	159	0	0
Gualta	116	90	2	0
La Bisbal		1063	3	0
Pera (La)	179	149	0	0
Tallada (La)	182	148	3	0
Palafrugell		2036	2	0
Palau Setó	174	126	0	0
Pals		353	0	0
Pariabà		79	0	0
Peratallada		187	0	0
Regencós	106	87	0	0
Rupià	132	125	0	0
Sant Joan Palamós	516	411	1	0
Sant Sadurní	149	142	0	0
Santa Cristina d'Aro	325	290	0	0
Serra de Daró	88	79	0	0
Torrent	76	58	0	0
Torroella Montgrí		1156	0	0
Ultramort	88	72	0	0
Ullà	136	126	0	0
Ullastret	129	125	0	0
Vall-llobrega	66	55	0	0
Vullpellac	127	92	0	0
Valls	3557	3202	5	2
Sabadell	6400	5315	0	0
Selva del Camp	964	743	0	2
Sant Hilari Escalm	760	670	0	0
Tiana	1039	991	0	0
Sant Genís de Vilasar	966	852	3	1
Avinyonet	490	390	1	0
Les Cabanyes	124	122	0	0
Castellví de la Marca	559	480	0	0
Fontrubí	589	466	0	0
La Granada	356	305	0	0
Mediona	578	477	0	0
Olèrdola	486	472	0	0
Pacha	157	137	0	0
Pla del Penedès	362	337	0	0
Pontons	146	138	0	0
Pulgdalba	136	124	0	0
Sant Cugat de Sesgarrigues	243	239	0	0
Santa Fe Penedès	94	90	0	0
Subirats	1136	1059	0	0
Torrelavit	418	366	0	0
Torrelles de Foix	562	524	0	0
Vilovi	341	320	0	0
Badalona		9717	7	0
Figueres		2328	6	0
L'Escala		722	0	0
Cassà de la Selva		1126	2	0
Olot		2492	12	0
Ribes de Fresser		537	0	0
Salt		1048	3	0
Campdevanol		512	5	0
Sant Joan de les Abadesses		864	0	0
Tossa de Mar		377	0	0
Viladamuls		497	0	0
Amer		895	1	0
Banyoles		1417	24	0
Sant Daniel		115	0	0
Vilablareix		115	0	0
Vilamacolums		129	0	0
Fornella de la Selva		172	0	0
Caldes de Malavella		447	0	0
Santa Eugènia de Ter		274	1	0
Sils		274	1	0
Sant Julià de Ramis		100	1	0
Sarrià de Ter		249	0	0
Sant Pere Pescador		290	0	0
Torroella de Fluvià		111	0	0
Cabanes		192	5	0
Avinyonet de Puigventós		126	0	0
Castelló d'Empúries		621	1	0
Cistella		122	0	0
Espolla		201	0	0
Ordis		106	0	0
Pau		94	0	0

Després del plebiscit formidable, les Corts Constituents no poden discutir el nostre Estatut, sinó simplement articular-lo dintre la constitució general